

Dr. Horațiu Dan Dumitru,
Avocat
colaborator senior,
S.C.A. „Mușat & Asociații”

File sharing și protecția datelor personale Reglementările, mereu rămase în urmă

Onouă temă juridică destul de controversată pare să fi fost lansată în contextul practicilor de file sharing. Inutil să spunem că este vorba despre un teritoriu în continuare insuficient reglementat, unde marja de manevră a instanțelor judecătorești nu este neapărat benefică, întrucât poate crea piste false pe care, ulterior, legislația va avea dificultăți să le înlăture, mai ales dacă vor apărea curente de opinie divergente. Este un nou exemplu ce confirmă că problematica juridică a internetului continuă să surclaseze cu mare viteză creațiile legislative, menținând comunitatea juriștilor în postura unui grup care reacționează anevoios la provocările noilor tehnologii, cvasiincapabil să anticipeze evoluțiile unor practici din spațiul virtual, pentru a pregăti și argumenta soluții juridice adecvate.

De data aceasta, tematica pe care o vom expune se găsește la confluența dintre file sharing și protecția datelor cu caracter personal ale celor care încarcă, fără drept, opere protejate de copyright. Dezechilibrul normativ care, în ultimă instanță, generează problemele în cauză derivă din inapetența legislatorilor și a judecătorilor de a aborda amplu și sistematic dimensiunea juridică a sistemelor P2P, inclusiv în conexiune cu domeniul ocrotirii sferei private în internet, precum și cu modul în care sunt așezate în balanță interesele titularilor de copyright și cele referitoare la intimitatea utilizatorilor de servicii file sharing.

S-a întâmplat în Italia...

Controversa s-a profilat recent în Italia. Conform unui raport al firmei de avocați Portolano Colella Cavallo Studio Legale, o casă de discuri din Germania, Peppermint Jam Records GmbH, a descoperit că o melodie pe care a produs-o

făcuse obiectul unui trafic ilegal prin tehnologia P2P în Italia. Cu ajutorul unei rețele de monitorizare a serviciilor de file sharing, Logistep, firma germană, a identificat adresele IP ale celor peste 3.000 de utilizatori care au încărcat melodia respectivă, după care a cerut Curții de la Roma să oblige furnizorul de servicii internet ca, pe baza acestor date primare, să dezvăluie identitatea utilizatorilor. Ceea ce judecătorii au admis. În urma procedurii judecătorești, reclamanta a expediat somații, cerând utilizatorilor uzurpatori să înceteze lezarea drepturilor de proprietate intelectuală asupra producțiilor Peppermint Jam Records și să achite fiecare suma simbolică de 300 de euro, cu titlu de despăgubiri, pentru a evita să fie acționați în judecată.

Un lanț de controverse

Demersul de mai sus a stârnit numeroase dezbateri în media italiană, manifestându-se îngrijorarea față de ușurința cu care instanța a admis cererea reclamantei de identificare a utilizatorilor potențial vinovați de nesocotirea drepturilor de proprietate intelectuală. Pe de o parte, se consideră că judecătorii au procedat corect, deoarece legislația din Italia permite dezvăluirea datelor cu caracter personal în cazul unei acțiuni judiciare. Pe de altă parte, s-au apreciat a fi cel puțin la limita legii operațiunile de identificare a celor care utilizaseră programele de file sharing, pe care reclamanta le-a efectuat pe cont propriu – fără intervenția unui organ de stat – prin intermediul celor de la Logistep. Această colectare neautorizată de date cu caracter personal întreprinsă de două entități private face, în prezent, obiectul unei investigații din partea autorității publice competente de la Roma și este interesant de urmărit care vor fi concluziile cu caracter juridic. Totodată, este important să precizăm că

unele opinii converg către ideea potrivit căreia conduita lui Logistep a fost contrară dispozițiilor reglementărilor italiene, care interzic folosirea rețelilor de comunicații electronice pentru a accesa informații stocate pe terminalul unui utilizator, inclusiv cu privire la traficul de date și la conținuturi ale acestuia. În schimb, alți specialiști au fost de părere că nu ar fi incidentă o asemenea interdicție, în condițiile în care datele personale sunt procesate de platformele peer-to-peer cu consimțământul prealabil al utilizatorilor. În fine, o altă chestiune disputată a fost dacă adresa IP constituie un element pertinent pentru identificarea unei persoane și, în consecință, dacă obținerea acestor adrese ar fi trebuit sau nu să fie notificată autorității italiene din domeniul protecției datelor cu caracter personal. În această privință s-a afirmat că o adresă IP, ea singură, nu este aptă să identifice o persoană fizică.

Lucrurile au luat, în cele din urmă, o turnură extrem de complicată, deoarece, într-o altă acțiune în justiție, pornită tot de Peppermint, aceeași instanță judecătorească a decis că demersurile de colectare a datelor private cu sprijinul lui Logistep au încălcat legea italiană, pe motiv că nu a existat acordul prealabil al utilizatorilor vizați cu privire la procesarea datelor lor personale. În sfârșit, se cuvine să menționăm și un alt aspect interesant. Asociația Consumatorilor Italiani a sesizat Uniunea Barourilor din Italia pentru a denunța încălcarea codului de conduită avocațial de către avocații care au acordat asistență juridică firmei germane. E un deloc neglijabil semnal de alarmă la adresa firmelor de avocați care, în condițiile unei legislații insuficient de bine conturate și a unei practici încă necristalizate în zona noilor tehnologii, au inițiativă – ce-i drept, originale și îndrăznețe – care însă pot dăuna clienților lor.